

ES Mūzizglītības programmas

Comenius daudzpusējais projekts „The treasure chest and ICT or ICT in reading and writing”

Līguma nr. 2013-1-BG1-COM06-00006 2

Written by Mārtiņš Mozga and Mārtiņš Seleckis, form 11, Rezekne Polish State Gymnasium.

Vērtības latviešu tautsdziesmās

In every culture the top value in the value scale is family. The ancient Latvians were no exception. Our ancestors lived in large families, and they were perfectly aware of the importance of family in life. By reading Latvian folk songs, it appears, that Latvians didn't love the city life, instead they very often were returning to the countryside where they felt happy and accepted.

Es neiešu tautiņās,
Žēl man tēva, māmuļiņas;
Rīgā pirku sirmus zirgus,
Mājā vedu arājiņu.

Jebkurā kultūrā vērtību skalas virsotnē vienmēr ir pirmatnējā vērtība – ģimene. Arī senie latvieši nebija izņēmums. Mūsu senči, dzīvojot lielās ģimenēs, lieliski apzinājās ģimenes nozīmīgo lomu dzīvē. Lasot latviešu tautsdziesmas, rodas iespaids, ka latvieši nemaz nemīlēja pilsētas dzīvi un gandrīz vienmēr atgriezās laukos, kur viņi jutās laimīgi un lietderīgi.

Tolaik vecākiem, esot zemniekiem un dzimtcilvēkiem, bija svarīgi, lai bērni tiktu izskoloti vai vismaz ieprecināti turīgās ģimenēs. Vecākiem bija svarīga bērnu labklājība, un viņi ļoti daudz un smagi strādāja, lai nodrošinātu bērnus ar visu nepieciešamo, lai meitām būtu pēc iespējas lielāks pūrs. Kad bērni kļuva par nobriedušiem, pieaugušiem cilvēkiem, viņi bieži vien devās prom no mājām, taču nereti viņi izjuta pienākumu atgriezties mājās un rūpēties par vecākiem, kuri ir vēltījuši savu mūžu bērnu audzināšanai un ģimenes labklājībai.

Šī tautasdziesma ļoti spilgti atspoguļo seno latviešu bērnu lielāko vērtību – ģimeni. Latviešu ikdiena balstījās uz smaga, fiziska darba veikšanu, bez kura saimniecība nespētu pilnvērtīgi funkcionēt, taču, vecākiem novecojot, katrs darbs kļuva arvien grūtāk paveicams, tāpēc viņu bērni atgriezās no pilsētām, kur tie izglītojušies un meklējuši jaunas iespējas, lai palīdzētu vecākiem sūrajos lauku darbos.